



Aerobika na platnu?

Prastaro zgodbo o zlatih (ali steklenih, kakor pač nanese!) čevljičih poznamo. Poznajo jo tudi vsi naši otroci, ki so kaj marali za tisočere različice priljubljenih pravljicnih avanturic, pa naj gre za volka, ki je požrl babico ali pa za nesrečno Pepelko, ki je — po satirični varianti — pojedla metlo. No, ta pravo in narisano Pepelko boste, ljubi naši šišenski in sploh vesoljno-ljubljanski palčki, videli v OTROŠKEM KINU MOJČA v mesecu rož in nagajivega brstenja, zraven pa še prikupno zgodbico o deklici HEIDI, nad katere kruto usodo se je zarisilo že prenekatero otroško in tudi starejše oko.

V (majski) spored kina ŠIŠKA pa se je skoraj neopazno vrnil eden od znanih »stranskih produktov«: sodobne hongkonške filmske industrije, seveda film o borilnih veščinah, imenovan ČUDEŽNI MOJSTER KUNG-FUJA, ki ga je režiral in v njem igra tudi glavno vlogo sam Hung Kam Po. Vsebine ne bomo pripovedovali, citirajmo pa zadnji stavek iz opisa distributorja »Zvezda filma«: Film je poln briljantnih dvobojev, skupinskih borb, ima pa tudi nekaj čudovitih komičnih koreografskih točk. Sicer pa: če bo šlo tako naprej, bomo na naših platnih prav kmalu gledali hongkonške akcijske filme o — aerobiki!

Že lep čas pa obiskovalci kina ŠIŠKA niso videli pravega — westerna! Zdaj prihaja na prvi tir, ime pa mu je ZAKRINKANI JEZDEC po scenariju Bena Roberta ter v režiji Williama Frakerja ter znanim Jasonom Robartsonom v glavni vlogi. Torej: legendarni junak s črno krinko vrača na naše platno klasično filmsko kavbojko in povemo lahko, da je bil film prava senzacija tako na ameriški kot tudi sočasni svetovni premieri na cannskem festivalu.

Tretja novost šišenskega platna je japonski »bojevniki« film KARATE BOJEVNIKI. Seveda zgodba o podzemlju, mamilih, medsebojnih »obračunih« in o — karateju. V ameriški kriminalki NOČNI JASTREBI pa bomo srečali »starega« znanca Sylvestra Stalloneja, ki ga poznamo kot boksarja Rockyja.

19 let ansambla Lojzeta Slaka

Iz jutra raste dan

Lojze Slak, ki bo prihodnje leto s svojim ansamblom praznoval dvajsetletnico delovanja, bi lahko s tako proslavo podvoril tudi svojemu šiškarstvu. Toliko let in še kakšno čez je že Šiškar. Toda kolikokrat se je njegova harmonika in petje njegovih fantov oglašalo prav v tej občini?



»Če bi seštel naše nastope, bi tega ne bilo tako malo. Nekajkrat smo nastopili v Mostecu, baseballistom v Guncijah in večkrat litostrojskim krvodajalcem. Res pa nikoli ne izbiramo sami časa in kraja, gremo tja, kamor nas povabijo.«

Kako razložiti privlačnost glasbe, ki ji pritegnejo tisoči in tisoči? Iskati podajano milozvočje v mehkih obrisih dolenskih gričev, ki jih Lojze Slak tako ljubi? Je to skupek preteklosti, srečnih okoliščin in povezanih naključij? Se je vse skupaj rodilo v svetu vinogradov nad domačo vasjo? Morda z navezanostjo in razumevanjem Lojzovega najbližjega sodelavca Nika Zlobka, nemara je del te skrivnosti tudi v ubranih gorenjskih glasovih Fantov s Praprotnega.

»Ne vem, vsega pomalem se je nabralo, tam nekje, pravimo, pa je stvari potrebno dodati dušo. Zato lahko mirno trdim, da vse skupaj ni komercialna glasba. Niti take ne znam delati. Nimam posebnih načrtov, kako to in ono speljati, še manj bi mogel delati po naročilu.«

Vendar tako raztegniti meh, kakor ga zna Lojze Slak, pomeni v bistvu garanje v preteklosti. Stotine ohceti, deset in desetkrat drvene prste v zimskem mrazu pri igranju skozi vas. Muziko najprej v kvartetu, kvintetu, sodelovanje v nekoč sila znani oddaji »Pokaži kaj znaš«. Srečanje v finalu take oddaje s pevci, z Gorenjci, ki so tudi iskali dopolnilo sebi.

»Prepričan sem, da smo od takrat zbrani pravi prijatelji. Mnogo so nas naučili tudi ljudje.«

Lani so ansamblu Lojzeta Slaka v moščanskem Domu španskih borcev na posebnem koncertu predstavniki Helidona, edine slovenske tovarne gramofonskih plošč, podelili kar osem zlatih odličij. Do takrat nekoliko nejasna merila za podeljevanje zlatih odličij so se zbitrila. Zlata plošča velja za 50.000 prodanih

primerkov velikih plošč. Tako je postal Lojze Slak s svojimi fanti pri Helidonu že deseti zlat, dvakrat pa se je tako zgodilo pri zagrebškem Jugotonu, kjer pa so za 350.000 prodanih primerkov velikih plošč prejeli dvoje zlatih lovorik.

Lojze Slak je beli svet povohal pred 51 leti v vasi Jordan Kal blizu Mirne peči, vendar pa je svojo mladost preživel pri stari materi v bližnjem Malem Kalu. Tam se je dečko na stričevi harmoniki na skrivaj učil vleči harmoniko in izvabljati iz instrumenta poskočne zvoke. Za življenje se je kalil v domačem okolju, ki je za vrednote življenja postavljalo skromnost, poštenost in delavnost. Živel je med preprostimi kmečkimi ljudmi, ki so si iz malo ali nič znali narediti veselje. Ta veselja prešernih ohceti pa so kdaj trajala tudi šest dni v tednu. Toliko, da sta si mladoporočenca in svatje zapomnili za vse življenje. Pot je Lojza kasneje vodila v Novo mesto, v 'uk je šel za sedlarja. Po odsluženju vojaškega roka je poskusil v Ljubljani za tapetnika. Poskusil in ostal. Vedno in povsod pa ga je spremljala glasba. Razumevanju glasbenih strokovnjakov ljubljanskega radia gre pripisati rojstvo nečesa, kar že dvajset let priteguje množice.

»Saj to je tisto. Zakaj nekateri krogi tej glasbi jemljejo veljavo, ko pa je ne poznajo in se vanjo nikoli niso poglobili.«

Lojze Slak je v svojem življenju segel v roko nepregledni množici ljudi. Doma in v tujini. Pri prvem in drugem obisku v Ameriki so jih denimo prireditelji zaklepali in skrivali. Potem pa so enostavno muzikantje odšli med ljudi:

»In če sem segal v roke in so bili ljudje srečni, kaj je navsezadnje lepšega od tega. Bil sem resnično utrujen, vendar sem imel lep občutek.«

Bogomir Šefic
Foto: Marjan Ciglič

Ex-tempore v Donitu



V medvoškem Donitu so pripravili Ex-tempore, ki se ga je udeležilo 10 likovnih samorastnikov in učenci medvoških osnovnih šol. Motivi v delovni organizaciji in v okolici so tako prevzeli sodelujoče, da so ustvarili vrsto del, ki jih bodo prikazali na kar dveh razstavah.